Jaarrekening 2020

Stichting Alde Fryske Tsjerken

Inhoudsopgave

Verslag van het Bestuur	3
Balans per 31 december 2020	5
Staat van baten en lasten 2020	6
Grondslagen voor opstelling van de jaarrekening	7
Toelichting op de balans per 31-12-2020	9
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	14
Toelichting op de staat van baten en lasten 2020	15
Overige gegevens	24
Verklaring van de accountant	25
Bijlage Overzicht Kerkgebouwen, klokkenstoelen	29

OMNYACC
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

Verslag van het bestuur

Doelstelling

In de statuten van de stichting Alde Fryske Tsjerken is de doelstelling in artikel 2 als volgt vastgelegd:

1 De stichting heeft ten doel het herstel en de instandhouding van uit historisch oogpunt belangwekkende kerkgebouwen met aan- en toebehoren in de provincie Fryslân en het wekken van publieke belangstelling voor dergelijke gebouwen, en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin.

2 De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door:
   a. Het verwerven, bewaren, herstellen, restaureren en beheren van de in lid 1 bedoelde kerkgebouwen met aan- en toebehoren;
   b. Het gebruiken of doen gebruiken van de bedoelde gebouwen met aan- en toebehoren op passende wijze;
   c. Het geven van adviezen en verstrekken van inlichtingen betreffende beheer, herstel en instandhouding van de in lid 1 bedoelde gebouwen met aan- en toebehoren;
   d. Het maken van propaganda en het doen verschijnen van geschriften en boekwerken betreffende gebouwen als in lid 1 bedoeld;
   e. Andere wettige middelen.

Activiteiten

Het kalenderjaar 2020 stond in twee tekenen:

- de corona-pandemie die delen van onze activiteiten in en rond onze kerken sterk hebben beïnvloed; desondanks biedt het jaarverslag 2020 een goed inzicht in wat er wél is gedaan.
- het jubileum van 50 jaar Stichting Alde Fryske Tsjerken, waarvoor het jubileumprogramma sterk moest worden aangepast en delen ervan nu pas (hopelijk) in 2021 kunnen worden uitgevoerd.

Uiteraard konden ook veel activiteiten wél doorgang vinden. We noemen hier de onderhoudsplanning; in 2020 zijn voor een bedrag van € 689.157 (2019: € 756.677) aan werkzaamheden voor diverse kerken verricht, waaronder de afrondende restauratiewerkzaamheden voor de kerk van Augsbuurt ad € 161.718. Ook noemen we de restauratie van toren van Koarnjum waarvoor tot en met 2020 reeds ruim € 145.000 is geïnvesteerd.
Het aantal kerken in beheer bij de stichting is in 2020 uitgebreid met twee tot een totaal van 55 objecten. Het betreft hier de overdracht van de kerken van Weidum en Bûtenpost.

Exploitatiesaldo

Het exploitatiesaldo over het boekjaar 2020 is uitgekomen op een bedrag van € 534.139. In de resultaatverdeling binnen het eigen vermogen betekent dit dat: a) € 214.120 is toegevoegd aan de continuïteitsreserve en b) € 320.019 is toegevoegd aan bestemmingsfondsen.

Baten

De totale baten ad € 2.352.340 zijn mede beïnvloed door incidentele baten; zo zijn er gelden ontvangen van in totaal € 240.000 ten behoeve van de instandhouding van de kerk van Bûtenpost. Ook is een bedrag van € 479.921 ontvangen uit nalatenschappen en legaten. Voor de dekking voor onderhoud en restauraties is als bate verwerkt een bedrag van € 689.157. De provincie Fryslân droeg een boekjaarsubsidie bij van € 276.100. Uit herwaardering van grond is er conform fiscale richtlijnen een

Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

waardevermeerdering ingeboekt van € 108.662. Uit giften van donateurs en overige inkomsten is een bedrag binnengekomen van € 847.173.

Lasten
De totale lasten ten bedrage van € 1.818.201 zijn als volgt inzichtelijk te maken:

- Besteed aan de doelstellingen € 1.152.180 waarbinnen de stichting een bedrag heeft verantwoord van € 689.157 als onderhouds- en restauratiekosten voor de kerken. Voor exploitatie van de kerken is een bedrag uitgegeven van € 201.170. In 2020 is verder een bedrag van € 261.853 uitgegeven voor dekking van tekorten op nieuwe aangenomen onderhouds- en restauratieprojecten.
- Werving van baten € 163.267 (€ 114.713 in 2019).
- Beheer en administratie € 502.755; dit niveau komt ongeveer € 25.000 hoger uit dan de prognose voor 2020.

Overige belangrijke ontwikkelingen na 31-12-2020
Zoals bij iedere jaarovergang het geval is, vinden er gesprekken met 'kerken' plaats over overname. Zo ook nu. Nog niet bekend is wat de einduitkomsten zullen zijn, maar dat die in geval van overname impact op de organisatie zowel organisatorisch als financieel zullen hebben, is evident.

In het kader van het bestuursbeleid om de investeringen in landbouwgrond uit te breiden is besloten tot een investering van M€ 1,1 in 24,55 ha grond te Wolsum; de grond wordt in erfpacht uitgegeven welke loopt tot ultimo 2055. De benodigde transacties zijn gepland voor maart 2021.

De aanvraag voor verlenging van het boekjaarsubsidie voor 2021-2024 is eind 2020 ingediend bij de provincie Fryslân en is goedgekeurd. Dat betekent een consistente basisstroomsubsidie van de provincie Fryslân voor een periode van vier jaar, met een instapbedrag van € 282.500 per jaar.

Balans per 31 december 2020

(bedragen x €)

	31-12-2020	31-12-2019
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	*2.451.201*	*2.352.968*
Financiële vaste activa	*868.064*	*494.611*
Totaal vaste activa	3.319.265	2.847.579
Vlottende activa		
Voorraden	*1*	*1*
Vorderingen en overlopende activa	*154.890*	*57.180*
Liquide middelen	*7.487.455*	*7.174.820*
Totaal vlottende activa	7.642.346	7.232.001
Totaal activa	10.961.611	10.079.580
Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	*381.483*	*335.329*
Bestemmingsfondsen	*8.905.066*	*8.417.082*
Totaal eigen vermogen	9.286.549	8.752.410
Langlopende schulden	193.800	0
Lopende onderhoudsprojecten	1.250.451	1.083.772
Kortlopende schulden en overlopende passiva	230.821	243.397
Totaal passiva	10.961.611	10.079.580

Staat van baten en lasten 2020

(bedragen x €)

		2020		2019
Baten				
Baten uit eigen fondsenwerving		747.250		821.533
Baten voor lopende onderhoudsprojecten				
Subsidie Rijksdienst Culureel Erfgoed	*218.165*		*209.386*	
Subsidie Provincie Fryslân	*116.380*		*148.490*	
Cultuurfondsen etc.	*166.039*		*212.346*	
Eigen bijdrage	*188.574*		*186.455*	
		689.157		756.677
Subsidie provincie Fryslân - basisorganisatie		276.101		271.500
Inkomsten uit eigen bezit		131.241		200.923
Baten uit beleggingen		220.981		-26.551
Overige baten		287.610		1.264.539
Totaal van de baten		2.352.340		3.288.622
Lasten				
Besteed aan doelstellingen		1.152.180		1.439.660
Werving baten		163.267		114.713
Beheer en administratie				
Personeelskosten	*344.615*		*311.171*	
Huisvestingskosten	*34.407*		*35.081*	
Afschrijvingskosten	*14.796*		*15.878*	
Bestuurskosten	*16.502*		*17.894*	
Adviseurskosten	*55.680*		*49.204*	
Overige kosten	*36.756*		*36.227*	
		502.755		465.456
Totaal van de lasten		1.818.201		2.019.828
Saldo van baten en lasten		**534.139**		**1.268.795**
Verwerking van het saldo van baten en lasten				
toevoeging + / onttrekking -				
Continuïteitsreserve		214.120		267.630
Bestemmingsfondsen		320.019		1.001.165
Totaal verwerking van het saldo van baten en lasten		534.139		1.268.795

OMNYACC
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

Grondslagen voor opstelling van de jaarrekening

Algemeen
De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 (Organisaties zonder winststreven). De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Begrotingscijfers worden niet vermeld aangezien de stichting deze niet als taakstellend instrument gebruikt.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden met uitzondering van grond en de kerkgebouwen gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeveranderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Afschrijving vindt plaats vanaf het moment van ingebruikneming.
De kerken worden gewaardeerd tegen een prijs van € 1,- per kerk.
Grond, veelal verkregen in het kader van een overname van een kerk, wordt conform de jaarverslaggevingsrichtlijnen gewaardeerd tegen de actuele waarde[1]. Deze actuele waarde wordt benaderd via de actuele inkoopprijs voor grond door middel van toepassing van de regels voor *de waardering van verpachte gronden in box 3* zoals deze door de Belastingdienst worden gehanteerd. In deze waardering is rekening gehouden met de verpachte staat, zowel eindig als niet-eindig.

Financiële vaste activa
Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden in de staat van baten en lasten verwerkt.
Gelet op de langjarige doelstellingen van de Stichting is het beleggingsbeleid overwegend behoudend. De aan de Stichting toevertrouwde middelen worden in hoofdzaak risicomijdend belegd (2/3 deel van vermogenspositie); dit kan in de vorm van obligaties, beleggingen in obligatie-index-fondsen, bank- en spaarsaldi of deposito's en grond. Het resterende 1/3 deel kan risicodragend worden belegd met deze restrictie: de beleggingen dienen bij voorkeur te bestaan uit zgn. wereld-indexfondsen (in principe belegd in € en zo mogelijk ex-UK), dit om valutarisico's te vermijden. Extra aandacht dient er te zijn bij beleggingen in derivaten; hierbij zijn van toepassing de kwalificaties voor verantwoord beleggen ten aanzien van milieu, maatschappij en goed bestuur ofwel het gaat dan om zgn. ESG-fondsen (Environmental, Social en Governance). Dergelijke fondsen zijn inmiddels beschikbaar en passen qua doelstelling bij de maatschappelijke doelstelling van SAFT om duurzaam behoud en gebruik van kerken te bewerkstelligen.

Lopende onderhoudsprojecten (LOP's)
LOP's worden in de boekhouding verwerkt vanaf het moment dat het zicht op uitvoering ervan ontstaat (het uitvoeringsvoornemen c.q. de uitvoeringsverplichting). Basis is de zo nauwkeurig mogelijk opgestelde projectbegroting, die in de balans wordt opgenomen:

- *Debet* als projectfinanciering, veelal direct opgesplitst in de financieringstoezeggingen van participerende partijen (b.v. overheden, fondsen, de eigen bijdrage van de Stichting etc.). De eigen bijdrage van de Stichting wordt in het eerste boekjaar van het LOP volledig in de exploitatie verwerkt, en wordt daarmee als last voor het eerste boekjaar / projectjaar

[1] De actuele waarde is een andere dan de verkrijgingswaarde van de grond in het verleden; de verkrijging is onderdeel geweest van de meegeefsom van de kerk voor onderhoud e.d.

beschouwd; deze last wordt ten laste van het eigen vermogen gebracht via de exploitatierekening en daarmee dus via de resultaatverwerking.

- *Credit* als LOP-begroting, zijnde de maximale hoogte van de uit te voeren werkzaamheden. Op basis van de in het boekjaar aan het LOP bestede kosten wordt een overeenkomstig bedrag als bate onttrokken aan deze balanspost (die daarmee in feite het karakter heeft van een voorziening is) en in de exploitatie verantwoord.

Waardering op de balans vindt plaats op basis van nog uit voeren werkzaamheden onder aftrek van de nog te ontvangen subsidies en andere bijdragen op basis van de toezeggingen. Met deze saldering wordt voorkomen dat de balans een te overtrokken positie weergeeft van de LOP's.
Afhankelijk van de aard van het saldo van LOP's wordt deze post opgenomen aan de actiefzijde dan wel de passiefzijde van de balans.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Eigen vermogen – continuïteitsreserve
De continuïteitsreserve dient ter dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de Stichting bij een eventuele beëindiging van activiteiten in de toekomst aan haar verplichtingen kan blijven voldoen. Overigens is een dergelijke beëindiging van activiteiten niet voorzien noch verwacht; de stichting werkt vanuit een continuïteit-doelstelling. Het doel is een reservering aan te houden van ca. 1,5 keer de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. De kosten van de werkorganisatie werden voor 2020 berekend op afgerond € 415.778. De bedoelde reserve bedroeg ultimo 2020 € 381.483.
De COVID-19 pandemie wordt niet beschouwd als bedreiging van de continuïteit van de stichting.

Eigen vermogen - bestemmingsfondsen
Bestemmingsfondsen betreffen met name door derden verstrekte middelen waarvan door de verstrekker de bestemming is aangegeven. Dit betreft onder meer bedragen die zijn ingebracht bij overname van een object, de zogenaamde 'meegeefsommen', alsook specifieke donaties voor onderhoud, restauraties e.d.

Baten en lasten
Baten en lasten worden verantwoord in het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Voor giften en nalatenschappen betekent dit dat ze in aanmerking worden genomen in het jaar waarin ze worden ontvangen, of als de aard en omvang voldoende duidelijk is.
Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen of met deze voorwaarde zijn verkregen, worden afzonderlijk vermeld in de toelichting op de staat van baten en lasten, onder vermelding van de aard van de bestemming.
Verplichtingen, verliezen op LOP's en andere mogelijke lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
De begrotingscijfers zijn niet vermeld in de jaarrekening omdat deze niet als belangrijk stuurmiddel worden gebruikt voor de beheersing van de activiteiten.

Toelichting op de balans per 31-12-2020

Materiële vaste activa (bedragen x €)

	Kerken	overige gebouwen	Grond	overige bedrijfs-middelen	Totaal
Stand per 31-12-2019					
Aanschafwaarde	53	85.516	2.256.398	80.342	2.422.309
cumulatieve afschrijvingen	0	-14.239	0	-55.101	-69.340
boekwaarde 31-12-2019	53	71.277	2.256.398	25.241	2.352.968
Mutaties aanschafwaarde 2020					
Investeringen / verkrijgingen	2	0	0	4.366	4.368
Herwaardering via staat van baten en lasten	0	0	108.662	0	108.662
Desinvesteringen / buiten gebruik	0	0	0	0	0
	2	0	108.662	4.366	113.030
Mutaties afschrijvingen 2020					
Afschrijvingen	0	2.848	0	11.948	14.796
Desinvesteringen / buiten gebruik	0	0	0	0	0
	0	2.848	0	11.948	14.796
Stand per 31-12-2020					
Aanschafwaarde	55	85.516	2.365.060	84.707	2.535.338
cumulatieve afschrijvingen	0	-17.087	0	-67.049	-84.137
boekwaarde 31-12-2020	55	68.429	2.365.060	17.657	2.451.201
afschrijvingspercentages	0	3,33	0	10/20/25	

In 2020 zijn twee kerken verworven: Weidum en Bûtenpost. Een complete lijst van alle objecten in eigendom is als bijlage op pagina 28 opgenomen. In dat overzicht is ook aangegeven wat de *staat van onderhoud* is. Ten aanzien de kerk in Augsbuurt: de restauratie bevindt zich ultimo 2020 in een afrondende fase alsook de restauratie van de toren van Koarnjum.
Onder *mutaties aanschafwaarde* is onder herwaardering via de staat van baren en lasten 'grond' in 2020 conform de toepassing van de waarderingsgrondslagen en de richtlijnen van de Belastingdienst in waarde gestegen met € 108.662. Verder zijn onder overige bedrijfsmiddelen investeringen gedaan er hoogte van € 4.336 ten behoeve van het kantoor te Leeuwarden.
In 'overige gebouwen' is sinds 2015 opgenomen het nevengebouw 'De Voorhof' te Huizum, nabij de kerk gelegen .

Financiële vaste activa

(bedragen x €)

	Boek-waarde 31-12-2019	Toevoegingen	Onttrekkingen	Waarde-mutaties	Boek-waarde 31-12-2020
Participaties Zeewind	65.053	65.254	0	12.737	143.043
Aandelen via indexfondsen	429.557	259.527	0	35.935	725.021
Totaal	494.610	324.781	0	48.672	868.064

In het kader van het beleggingsbeleid (zie ook de paragraaf *Grondslagen voor opstelling van de jaarrekening)* om via risicodragende beleggingen te komen tot een hoger rendement op de eigen middelen, zijn in 2020 aandelen aangekocht ter waarde van € 259.527. Verder zijn voor een bedrag van € 65.254 participaties Zeewind verworven; dit was een onderdeel van een nieuwe onderhandse lening. De koerswinst van € 48.672 via de exploitatierekening verwerkt.

Vorderingen en overlopende activa

(bedragen x €)

	31-12-2020	*31-12-2019*
BTW verrekeningen	7.893	19.192
Depotbedrag PostNL	650	650
Premie pensioenverzekering	0	2.175
Vooruitbetaalde bedragen - algemeen	3.759	3.359
Overige vorderingen	142.588	31.803
	154.890	57.180

Liquide middelen

(bedragen x €)

	31-12-2020	*31-12-2019*
Spaarrekeningen	3.168.160	6.402.360
Rekeningen Courant	2.421.865	770.235
Deposito	1.895.000	0
Kas	2.431	2.225
	7.487.455	7.174.820

Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

Eigen Vermogen

(bedragen x €)

	Stand per 31-12-2019	*interne herverdeling*	*Tussentotaal 31-12-2020*	*Resultaat 2020*	*Stand per 31-12-2020*
Continuïteitsreserve	335.329	-167.966	167.363	214.120	381.483
Bestemmingsfondsen	8.417.081	167.966	8.585.047	320.019	8.905.066
Totaal eigen vermogen	**8.752.410**	**0**	**8.752.410**	**534.139**	**9.286.549**

De normering voor de *continuïteitsreserve* is herijkt door de oppotbeperkingen van de ANBI; de norm betekent een maximering van deze reserve tot een niveau van ca. 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie (personeel, huisvesting en administratieve kosten); voor 2020 bedroegen die kosten € 415.778; een continuïteitsreserve van € 623.667 zou op basis van de ANBI-norm verdedigbaar zijn geweest; daar zit SAFT met € 381.483 nu ruim onder.
Er is een noodzakelijke *interne herverdeling* toegepast, die te maken heeft met verwerking van grondwaardeverandering in de tijd, met onderhoudsaandelen in de pacht en met verschuivingen ten behoeve van de spaardoelreserves van de PC's.
De *resultaatverdeling 2020* hangt samen met inkomsten met speciale bestemmingen en met mutaties in de *fondsen met een bijzondere bestemming.*

Binnen het eigen vermogen zijn de bewegingen binnen de groep bestemmingsfondsen als volgt:

Bestemmingsfondsen

(bedragen x €)

	Stand per 31-12-2019	*toe-voegingen*	*ont-trekkingen*	*herschik-king 2020*	*Stand per 31-12-2020*
Instandhoudingsfondsen	7.628.837	618.829	131.145	0	8.116.521
Fonds diverse doeleinden	788.244	206.968	206.667	0	788.545
Totaal bestemmingsfondsen	**8.417.081**	**825.797**	**337.812**	**0**	**8.905.066**

In de groep *Instandhoudingsfondsen* is een belangrijke 'toevoeging' de meegeefsom van € 240.000 bij de overname van de kerk van Bûtenpost; het betreft een eerste betaling van een totaal van € 400.000.
Voor de kerk van Weidum is in totaal in 2020 een bedrag beschikbaar gekomen van € 82.292 waarvan in 2020 een bedrag van € 65.071 is besteed aan met Weidum meegekomen onderhoudsprojecten. Verdere opbouw van het instandhoudingsfonds Weidum wordt voorzien in de komende jaren.
Voor de groep kerken van 'Koarnjum, Jelsum, Gaast, Ferwoude en Wânswert' zijn de grondwaardeveranderingen verwerkt in de instandhoudingsfondsen vanwege de directe koppeling tussen instandhoudingsfonds en grondinbreng.
Bij de *fondsen voor diverse doeleinden* bestaan de toevoegingen uit diverse stortingen zoals bijvoorbeeld de giften ten behoeve van het jubileum van de stichting in 2020 van € 55.195, en toevoegingen van € 63.085 aan de spaardoelreserves van de plaatselijke commissies. Uit de reeks van onttrekkingen aan de *fondsen voor diverse doeleinden* vallen op het bedrag van € 75.563 ten behoeve van de voorbereidingen voor het 50-jarig jubileum van de stichting en een bedrag van € 49.514 ten behoeve van de restauratie van de kerk in Ferwâlde.

Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

Langlopende schulden (bedragen x €)

	Weidum	Totaal
Hoofdsom	323.000	323.000
afgelost t/m 2019	0	0
Restschuld 2020	323.000	323.000
aflossing 2020	64.600	64.600
Restschuld 31-12-2020	258.400	258.400
Balanspresentatie		
Langlopend 31-12-2019	0	0
Langlopend 31-12-2020	193.800	193.800
Kortlopend 31-12-2019	0	0
Kortlopend 31-12-2020	64.600	64.600

In 2020 is een lening door familie Van Riemsdijk verstrekt van € 323.000 ten behoeve van de kerk te Weidum. De lening wordt afgelost in vijf termijnen van elk € 64.600.

Lopende onderhoudsprojecten (bedragen x €)

	saldo 31-12-2020	*saldo 31-12-2019*
Onderhoudsprojecten	632.521	735.341
Overige projecten	617.931	348.431
Totaal	1.250.451	1.083.772

De vorenstaande tabel is een saldering van enerzijds de financiering van de lopende onderhouds-projecten (m.a.w. de projectdebiteuren) en anderzijds de nog uit te voeren werkzaamheden; hieronder volgt de specificatie:

Lopende onderhoudsprojecten (bedragen x €)

	31-12-2020			*31-12-2019*		
	openstaande projectdebiteuren	*nog uit te voeren werkzaamheden*	*saldering*	*openstaande projectdebiteuren*	*nog uit te voeren werkzaamheden*	*saldering*
Onderhoudsprojecten	1.098.591	1.731.111	632.521	1.171.135	1.906.476	735.341
Overige projecten	348.699	966.630	617.931	300.925	649.356	348.431
Totaal	1.447.290	2.697.741	1.250.451	1.472.060	2.555.832	1.083.772

De tabel laat zien dat zowel voor de groep *lopende onderhoudsprojecten* (BRIM/SIM) alsook voor de groep *overige projecten* de saldering positief uitpakt: voor de projectuitvoering zijn voldoende liquide middelen binnengekomen om het tempo van de uitgaven / bestedingen te kunnen accommoderen; van belang blijft strak te sturen op de tijdige invordering van de gedane toezeggingen voor de projecten.

Kortlopende schulden en overlopende passiva (bedragen x €)

	31-12-2020	*31-12-2019*
Aflossingen komend jaar op langlopende leningen	64.600	0
Crediteuren	87.981	55.692
Reservering vakantieuitkering	6.498	7.642
Reservering vakantieuitkering - soc. lasten	1.270	1.499
Reservering eindejaarsuitkering	0	412
Te betalen salarissen	0	0
Loonheffingen en sociale premies	16.060	15.729
Premie pensioenverzekering	1.605	0
Vooruitontvangen donaties en overige bedragen	22.927	18.963
Vooruitontvangen Provincie Fryslân	0	67.000
Overige schulden en overlopende passiva	29.881	76.461
Totaal kort lopende schulden en overlopende activa	**230.821**	**243.397**

Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurovereenkomsten

Er is een huurcontract voor onbepaalde tijd afgesloten voor Emmakade 59 te Leeuwarden, eerste etage oostvleugel. Op 31 december 2020 bedroeg de jaarlijkse huur € 20.094.

Er is een huurcontract tot en met 31 december 2020 (met automatische verlenging) voor opslagruimte in Dokkum. De jaarhuur bedraagt € 6.500.

Voor de kopieermachine neemt de stichting deel in een gezamenlijk contract (met collega-instellingen in het kantoor Emmakade 59 te Leeuwarden) met de leverancier, welk contract in 2020 is vernieuwd.

Aan de stichting worden meerjarige schenkingen gedaan; een deel daarvan geschiedt via notariële schenkingsaktes, een ander deel via zgn. *overeenkomsten periodieke giften in geld* (model van de Belastingdienst). In beide gevallen wordt veelal aangegeven dat de schenking eindigt bij overlijden. Dat laatste maakt dat de schenking niet als vordering op de balans verwerkt wordt. Ultimo 2020 gaat het om een uitstaand bedrag van € 132.295 voor 2021 en om € 362.755 voor de periode vanaf 2022.

OMNYACC
ACCOUNTANTS & ADVISEURS
Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2020

BATEN

Om te beginnen wordt een samenvattende tabel van de baten op hoofdlijnen gegeven, waarna op de diverse onderdelen nader wordt ingegaan.

Baten (bedragen x €)

	2020	*2019*
Baten uit eigen fondsenwerving	747.250	821.533
Dekking voor onderhoud / restauraties	689.157	756.677
Subsidie Provincie Fryslân	276.101	271.500
Inkomsten uit eigen bezit	131.241	200.923
Baten uit beleggingen	220.981	-26.551
Overige baten	287.610	1.264.539
Totaal van de baten	*2.352.340*	*3.288.622*

Baten uit eigen fondsenwerving (bedragen x €)

	2020	*2019*
Bijdragen van donateurs	108.353	102.987
Nalatenschappen en legaten	479.921	612.031
Giften - algemeen	29.795	44.518
Giften - met bestemming	73.349	60.592
Giften - kerken helpen kerken	0	0
Giften - Jubileum 50 jaar SAFT	55.195	0
Overige baten	639	1.406
Totaal van de baten	*747.250*	*821.533*

Bijdragen van donateurs

De stand van het aantal donateurs was op 31-12-2020: 4.221 (stand 31-12-2019: 3.710).
Correctie op aantal 31-12-2019: 11.
Aantal nieuwe donateurs in 2020: 648 (2019: 167).
Aantal opzeggingen 2020: 148 (2019: 170).

OMNYACC ACCOUNTANTS & ADVISEURS
Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

Dekking voor lopende onderhoudsprojecten / restauraties (bedragen x €)

	2020	*2019*
Lopende onderhoudsprojecten (BRIM/SIM)	470.183	430.284
Overige projecten	218.975	326.393
Totaal van de dekking	*689.157*	*756.677*

Subsidie Provincie Fryslân (bedragen x €)

	2020	*2019*
Budgetsubsidie Provincie Fryslân	276.101	271.500
Aanvullende subsidies	0	
Totaal subsidie provincie Fryslân	*276.101*	*268.300*

Het betreft hier de boekjaarsubsidie; dit is gerelateerd aan een aantal kostenposten van de werkorganisatie SAFT.

Inkomsten uit eigen bezit (bedragen x €)

	2020	*2019*
Verhuuropbrengsten en overig	109.292	192.068
Grafrechten	21.949	8.855
Totaal inkomsten uit eigen bezit	*131.241*	*200.923*

Het betreft hier de jaarlijkse verhuuropbrengsten uit activiteiten van de plaatselijke commissies; veel van deze opbrengsten betreffen de verhuur ten behoeve van kerkdiensten. Vanwege de corona-pandemie lopen de inkomsten logischerwijze sterk achter t.o.v. 2019.
De begraafplaatsen van de stichting realiseren via grafrechten e.d. ook eigen inkomsten. Vanwege de diversiteit in afkoopregelingen treden er jaarlijks fluctuaties op.

Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

Baten uit beleggingen

(bedragen x €)

	2020	*2019*
Ontvangen dividend	11.402	19.695
Koersresultaat beleggingen	48.672	80.466
Waarderesultaat grond	108.662	-152.000
Pacht	52.237	24.580
Rentebaten	8	707
Totaal baten uit beleggingen	*220.981*	*-26.551*

Het *koersresultaat op beleggingen* is conform de algemene marktontwikkeling in 2020.
Op *grond* is een waardevermeerdering ingeboekt vanwege de toepassing van de vigerende regels.
De *pachtinkomsten* stijgen in vergelijking met 2019; dit heeft te maken met het feit dat de pacht van landerijen rondom Wânswert in 2020 voor het eerst voor een heel jaar konden worden geïnd.
Bij de *rentebaten* is de evident lage rentevergoeding (indien al aanwezig) door de banken in 2020 oorzaak van de daling ten opzichte van 2019.

Overige baten

(bedragen x €)

	2020	*2019*
meegeefsommen Wânswert	0	1.214.250
bijdragen instandhoudingsfonds Weidum	0	0
bijdragen instandhoudingsfonds Bûtenpost	240.000	
begeleidingsbijdrage onderhoudsprojecten	40.898	26.615
Overig	6.713	23.675
	287.610	*1.264.539*

De meegeefsom voor Bûtenpost t.b.v. € 240.000 is een deelbetaling van een toezegging van € 400.000.
Via de resultaatverwerking is het bedrag van € 240.000 als *instandhoudingsfonds* binnen het eigen vermogen geoormerkt voor Bûtenpost.

Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

LASTEN

Besteed aan doelstellingen

(bedragen x €)

	2020	*2019*
Lopende onderhoudsprojecten (BRIM/SIM)	456.156	430.284
Onderhoud overige projecten	233.002	326.393
Eigen bijdrage aan financiering projecten	261.853	381.415
Exploitatie eigen bezit	201.170	301.568
Totaal besteed aan doelstellingen	*1.152.180*	*1.439.660*

Lopende onderhoudsprojecten (BRIM/SIM) (bedragen x €)

	2020	*2019*
BRIM-3 (2013-2018)	0	0
BRIM-6 (2014-2019)	0	40.308
BRIM-8 (2015-2020)	12.144	7.247
SIM-10 (2017-2022)	349.728	341.049
SIM-11 (2018-2023)	17.073	7.411
SIM-12 (2019-2024)	42.755	32.664
SIM-14 (2020-2025)	1.403	1.514
SIM-15 (2019-2024)	0	91
SIM-16 (2021-2026)	0	0
SIM-17 (2021-2026)	33.052	0
	456.156	*430.284*

Onderhoud (BRIM/SIM) loopt per project over een periode van 6 jaren. Dat houdt in dat er per kalenderjaar nogal verschillen kunnen optreden in de onderhoudsbestedingen. Ook worden er werkzaamheden van kerken en jaren geclusterd uitgevoerd.

Onderhoud overige projecten

(bedragen x €)

	2020	*2019*
Dedgum - rest. kerk en toren	0	109.696
Dedgum - uitkijktoren	0	29.953
Dedgum - herbestemming	0	91.419
Britsum - orgel	0	-2.139
Koarnjum - restauratie toren	63.517	81.551
Holwerd - Ridderbeelden	689	0
Jelsum - achterst. Onderh.	6.534	0
Gaast - keuken en toilet	0	0
Hegebeintum - rouwborden	0	15.913
Wânswert - keuken en toilet	0	0
Wânswert - achterstallig onderhoud	0	0
Wânswert - begraafplaats	0	0
Augsbuurt - restauratie	161.718	0
Weidum - restauratie	0	0
Weidum - keuken en toilet	0	0
Baaium - orgelrestauratie	544	0
Ferwâlde - restauratie	0	0
	233.002	*326.393*

Twee wat grotere restauratieprojecten naderen hun afronding begin 2021: de toren van Koarnjum en de kerk van Augsbuurt.

De projecten waar op de regel zowel onder 2019 als 2020 een 0 (nul) staat, staan op het punt om in uitvoering te worden genomen.

Eigen bijdrage aan financiering projecten

(bedragen x €)

		2020		2019
Lopende onderhoudsprojecten BRIM/SIM				
BRIM 2 (nacalculatie)	8.030		0	
BRIM 6	-37.000		0	
SIM 10	-12.000		0	
SIM 11	-7.500		0	
SIM 12	0		-35.537	
SIM 13	0		-15.251	
SIM 14	-9.000		59.193	
SIM 15	0		35.783	
SIM 17	97.553		0	
sub-totaal BRIM/SIM		*40.083*		*44.188*
Overige projecten				
Dedgum	4.895		-3.069	
Britsum (orgel)	0		6.188	
Augsbuurt (restauratie)	-80.107		129.583	
Wânswert	0		256.124	
Holwerd - Ridderbeelden	-9.040		0	
Hegebeintum - Rouwborden	-5.017		0	
Ferwâlde	79.576		0	
Gaast / Ferwoude	0		-51.599	
Weidum (acht. onderh.)	111.565		0	
Weidum (overig VR)	50.000		0	
Baaium (orgel)	69.898		0	
		221.770		*337.227*
Totaal		*261.853*		*381.415*

De lasten-groep *eigen bijdrage aan financiering projecten* regelt via de exploitatierekening de geldstroom uit het eigen vermogen (continuïteitsreserve en bestemmingsreserves en -fondsen) naar de dekking van de financiering per lopend onderhoudsproject. Deze verwerkingsmethode vloeit voort uit het principe dat aangegane verplichtingen voor deze projecten volledig moeten worden afgedekt in het boekjaar waarin ze bekend worden. In 2020 moest op een aantal projecten verlies worden genomen, met name SIM 17 welk onderhoudsproject aan het einde van het boekjaar bekend is geworden en waar werving van externe fondsen wordt gerealiseerd in 2021; de verwachting is dat er alsdan middelen terugvloeien naar het eigen vermogen. Dit is ook het geval bijvoorbeeld bij Augsbuurt. Sommige bijdragen zoals die voor Weidum zullen worden gedekt uit speciale fondsen; voor de orgelrestauratie van Baaium zal een fondsenwervingsactie worden gestart in 2021.

Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

Exploitatie eigen bezit

(bedragen x €)

	2020	*2019*
Verzekeringspremies	19.523	14.745
Verwarming, verlichting, water	55.619	63.748
Onderhoud / niet subsidiabel	56.773	78.909
Overige kosten pc's	67.304	109.851
overige kosten centraal	1.401	33.029
Onderhoud begraafplaatsen	550	1.287
	201.170	*301.568*

De regel *Overige kosten pc's*, feitelijk de kosten van lokale activiteiten, is aanmerkelijk lager dan in 2019; ook hier geldt weer het effect van de corona-pandemie.

Werving baten

(bedragen x €)

	2020	*2019*
PR, werving en educatie	134.519	87.514
Publicaties	28.748	27.199
Totaal werving baten	*163.267*	*114.713*

Het onderdeel **Werving van baten** kent twee onderdelen: *PR, werving en educatie* en *Publicaties.* Specificaties daarvan volgen hierna.

PR, werving en educatie

(bedragen x €)

	2020	*2019*
Openingen, evenementen	927	21.053
Jubileum 2020	75.563	25.502
Impresariaat	10.117	12.527
Fonds- en donateurswerving	40.410	23.658
Website	5.930	4.169
Overige propagandakosten	1.571	604
Totaal PR,werving en educatie	*134.519*	*87.514*

De jubileumactiviteiten 2020 zijn niet allemaal uitgevoerd, ook weer vanwege de corona-pandemie. Sommige activiteiten zullen (zo mogelijk) in 2021 nog een vervolg krijgen. De aangelegde jubileum-reserve (stand ultimo 2020 € 131.348) blijft vooreerst nog gehandhaafd.

Publicaties

(bedragen x €)

	2020	*2019*
Magazine	14.510	11.836
Verzendkosten en handling	8.684	9.579
Redactiekosten	5.554	5.785
Totaal publicaties	*28.748*	*27.199*

Beheer en administratie

(bedragen x €)

	2020	*2019*
Personeelskosten	344.615	311.171
Huisvesting	34.407	35.081
Afschrijvingskosten	14.796	15.878
Bestuurskosten	16.502	17.894
Adviseurskosten	55.680	49.204
Overige kosten	36.756	36.227
Totaal beheer en administratie	*502.755*	*465.456*

Personeelskosten

(bedragen x €)

	2020	*2019*
Lonen en salarissen	248.119	254.857
Sociale lasten	34.381	45.113
Pensioenpremies	21.409	18.518
Reis- en verblijfkosten	6.880	11.382
Ziekteverzuimverzekering	12.764	9.253
Cursussen en opleidingen	4.770	1.086
Overige personeelskosten	8.704	8.588
Ingeleend personeel	32.559	32.198
Uitkeringen ziekteverzuimverzekering	-3.819	-69.822
Bijzondere B&L personeel (UWV)	-23.488	0
Werkkostenregeling	2.336	0
Totaal personeelslasten	*344.615*	*311.171*

Binnen het onderdeel 'personeelskosten' zijn de *lonen en salarissen* opgenomen van 4,54 fte (stand ultimo 2020); ultimo 2019 was dat 4,57 fte. De gemiddelde bezetting over het jaar 2020 was 4,34 fte. Vanwege langdurige ziekte van de directeur moesten er maatregelen getroffen worden om de continuïteit van de werkzaamheden te kunnen borgen. In oktober 2020 kon de nieuwe directeur worden benoemd. Corrigeren we de totale personeelskosten voor 2020 en 2019 voor de beide regels

OMNYACC
ACCOUNTANTS & ADVISEURS
Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

'uitkeringen ziekteverzuimverzekering' en 'bijzondere B&L personeel (UWV)' dan worden de totalen respectievelijk € 371.922 en € 380.993. Een lichte daling dus van € 9.071. De door vacatures ontstane frictie leidde tot noodzakelijke tijdelijke vervanging; de post *lonen en salarissen* en de daarbij behorende *sociale lasten* waren € 17.550 lager in 2020 t.o.v. 2019, maar de post 'ingeleend personeel' (formatie-gerelateerd) bleef nagenoeg nog op het niveau van 2019.

Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

Overige gegevens

Statutaire regeling betreffende de jaarstukken
Statuten d.d. 2 april 2000, artikel 12:
Lid 1: het boekjaar van de stichting is gelijk aan het kalenderjaar.
Lid 2: bij het einde van een boekjaar worden de boeken van de Stichting afgesloten en worden daaruit door de zorg van de penningmeester een balans, een staat van baten en lasten, een en ander met toelichting, opgemaakt.
Lid 3: Binnen zes maanden na het einde van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door het Algemeen bestuur, worden deze jaarstukken, voorzien van een rapport van een door het Dagelijks Bestuur aan te wijzen accountant, aan de leden van het Algemeen Bestuur aangeboden en door het Algemeen Bestuur in de eerstvolgende vergadering behandeld. Het Algemeen Bestuur is te allen tijde bevoegd een deskundige ten koste van de Stichting aan te wijzen ter naziening en controle van de jaarstukken.
Lid 4: In de vergadering ter behandeling van de jaarstukken brengt het Dagelijks Bestuur tevens verslag uit over het door hem gevoerde bestuur over het betreffende boekjaar.
Lid 5: Ongewijzigde vaststelling door het Algemeen Bestuur van de jaarstukken geldt als décharge voor de penningmeester voor de uit de stukken blijkende handelingen. Goedkeuring van het verslag van het Dagelijks Bestuur door het Algemeen Bestuur strekt het Dagelijks Bestuur tot décharge voor hetgeen uit dit verslag blijkt.
Lid 6: In elke vergadering van het Algemeen Bestuur brengt het Dagelijks Bestuur voorlopig verslag uit van het verrichte sedert de vorige vergadering van het Algemeen Bestuur.

Bestemming van het saldo van baten en laten
In de staat van baten en lasten is na de berekening van het exploitatiesaldo de verwerking van dit saldo in het eigen vermogen aangegeven. De jaarrekening is opgesteld na de hiervoor genoemde verwerking van het saldo van baten en lasten.

Controleverklaring
Voor de controleverklaring wordt verwezen naar het rapport op de hierna volgende pagina's.

Overzicht van bijlagen
Na de controleverklaring is een Overzicht Kerkgebouwen, klokkenstoelen als bijlage opgenomen.

Verklaring van het bestuur
Hiermee verklaart het Algemeen Bestuur van de Stichting Alde Fryske Tsjerken te Leeuwarden, dat de jaarrekening 2019 van de genoemde Stichting is opgemaakt in overeenstemming met ter zake vastgestelde richtlijnen en strekt tot décharge van het Dagelijks Bestuur.

De voorzitter, dhr. drs. J. Kersbergen

w.g.

De secretaris, dhr. Ing. M. Weerd

w.g.

Leeuwarden, d.d. 10 juni 2021

Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

OMNYACC
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

Stichting Alde Fryske Tsjerken
T.a.v. De heer J. Kersbergen
Postbus 137
8900 AC LEEUWARDEN

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Alde Fryske Tsjerken

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Alde Fryske Tsjerken te Leeuwarden gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Alde Fryske Tsjerken per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2020;
2. de winst- en verliesrekening over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Alde Fryske Tsjerken zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verkeerstorenweg 1 ■ 1786 PN Den Helder ■ 0223 - 688600
Balthasar Bekkerwei 90 ■ 8914 BE Leeuwarden ■ 058 - 8200900
info@omnyaccincontrol.nl ■ omnyacc.nl

Omnyacc In Control B.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 37064470 en heeft daar algemene voorwaarden gedeponeerd. De algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen, offertes, overeenkomsten en overige rechtsverhoudingen. Op uw verzoek zenden wij u deze kosteloos toe. Omnyacc In Control B.V. is aangesloten bij Omnyacc, een samenwerkingsverband tussen juridisch en economisch onafhankelijke kantoren.

OMNYACC
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

OMNYACC
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

OMNYACC
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

LEEUWARDEN, 14 juni 2021

Omnyacc In Control B.V.

w.g.

drs. S.G.J. van der Stoop RA

Waarmerking geschiedt als volgt:

OMNYACC
ACCOUNTANTS & ADVISEURS
Ter identificatie
Omnyacc In Control B.V.

Overzicht Kerkgebouwen, klokkenstoelen

#	RM-nr	Monumentnaam	Omschrijving zelfstandig onderdeel	Jaar van overname	Verzekerde waarde 01-01-2021 (opstal + inventaris)	Staat van onderhoud (stand 31-12-2020)	SIM-cluster (periode uitvoering) stand per 31-12-2020)
01	23752	Augsbuurt #	Kerk	1971	€ 1.045.700	Matig	SIM-10 (2017-2022)
02	15615	Ginnum	Kerk en toren	1972	€ 1.437.000	Goed	SIM-10 (2017-2022)
03	15633	Lichtaard	Kerk en toren	1972	€ 1.515.700	Redelijk	SIM-10 (2017-2022)
04	11698	Sibrandahûs #	Kerk en dakruiter	1993	€ 2.068.900	Goed	SIM-10 (2017-2022)
05	21179	Schurega	Kerk	1973	€ 1.607.900	Goed	SIM-10 (2017-2022)
06	28581	Blessum #	Kerk, toren	1975	€ 2.844.700	Redelijk	SIM-10 (2017-2022)
07	8483	Britswert	Kerk en toren	1975	€ 2.991.100	Goed	SIM-10 (2017-2022)
08	21180	Katlijk	Kerk	1975	€ 2.011.600	Redelijk	SIM-10 (2017-2022)
09	38851	Terband	Kerk en dakruiter	1975	€ 2.473.600	Goed	SIM-10 (2017-2022)
10	15850	Boer	Kerk en toren	1975	€ 1.810.600	Goed	SIM-10 (2017-2022)
11	15878	Zweins	Kerk en dakruiter	1975	€ 2.445.400	Goed	SIM-10 (2017-2022)
12	15862	Peins	Kerk en dakruiter	1975	€ 2.774.900	Redelijk	SIM-10 (2017-2022)
13	15867	Schalsum	Kerk en toren	1975	€ 3.121.000	Goed	SIM-10 (2017-2022)
14	8470	Bears	Kerk en toren	1975	€ 4.078.600	Goed	SIM-11 (2018-2023)
15	24531	Hijum	Kerk	1975	€ 2.413.300	Redelijk	SIM-10 (2017-2022)
16	24529	Feinsum (Finkum)	Kerk	1975	€ 2.522.800	Goed	SIM-10 (2017-2022)
17	31852	Kortezwaag	Kerk en dakruiter	1977	€ 1.257.700	Redelijk	SIM-11 (2018-2023)
18	21198	Ter Idzard	Kerk en toren	1978	€ 1.236.000	Goed	SIM-12 (2019-2024)
19	38694	Bornwird	Kerk	1979	€ 1.207.200	Goed	SIM-12 (2019-2024)
20	13229	Goïngaryp	Kerk en klokkenstoe	1978	€ 1.107.900	Goed	SIM-10 (2017-2022)
21	38730	Raard	Kerk	1979	€ 1.023.700	Redelijk	SIM-12 (2019-2024)
22	28584	Boksum	Kerk en toren	1979	€ 3.912.600	Goed	SIM-10 (2017-2022)
23	9511	Sint Jacobiparochie	Kerk en toren	1979	€ 6.510.500	Goed	SIM-10 (2017-2022)
24	39822	Westhem #	Kerk en toren	1979	€ 1.835.700	Goed	SIM-12 (2019-2024)
25	24525	Britsum	Kerk en toren	1980	€ 3.552.000	Goed	SIM-10 (2017-2022)
26	15628	Hegebeintum	Kerk en toren	1982	€ 2.928.400	Goed	SIM-10 (2017-2022)
27	28626	Wier	Kerk en toren	1983	€ 2.425.700	Goed	SIM-11 (2018-2023)
28	39821	Uitwellingerga	Kerk en toren	1983	€ 2.531.500	Goed	SIM-11 (2018-2023)
29	39320	Allingawier	Kerk en toren	1986	€ 2.548.600	Goed	SIM-17 (2021-2026)
30	38866	Nijeholtwolde	Klokkenstoel	1993	€ 133.800	Goed	
31	8494	Jorwert	Kerk en toren	1994	€ 6.316.100	Goed	SIM-10 (2017-2022)
32	31862	Olterterp #	Kerk	1996	€ 1.901.600	Goed	SIM-11 (2018-2023)
33	24519	Swichum	Kerk en toren	1998	€ 2.269.100	Goed	SIM-10 (2017-2022)
34	31590	Oostrum	Kerk	2003	€ 1.554.000	Redelijk	SIM-11 (2018-2023)
35	31575	Jouswier	Kerk	2003	€ 1.109.400	Goed	SIM-11 (2018-2023)
36	15645	Westernijtsjerk	Kerk en toren	2005	€ 3.301.100	Goed	SIM-10 (2017-2022)
37	38697	Foudgum	Kerk	2007	€ 1.267.400	Goed	SIM-17 (2021-2026)
38	38700	Hantumhuizen	Kerk	2007	€ 4.247.700	Goed	SIM 14 (2020-2025)
39	38707	Holwerd	Kerk	2008	€ 6.008.100	Goed	SIM 14 (2020-2025)
40	33993	Rottevalle	Kerk en dakruiter	2011	€ 1.604.100	Goed	SIM 14 (2020-2025)
41	20847	Haskerdijken	Kerk en toren	2012	€ 1.332.200	Goed	SIM-10 (2017-2022)
42	9495	Sint Annaparochie	Kerk en toren	2012	€ 6.012.300	Goed	SIM-17 (2021-2026)
43	33982	Kortehemmen	Kerk	2013	€ 1.236.000	Goed	SIM-10 (2017-2022)
44	24511	Huizum #	Kerk en toren	2013	€ 3.727.600	Goed	SIM-11 (2018-2023)
45	21528	Baaium	Kerk en toren	2014	€ 3.679.700	Goed	SIM-10 (2017-2022)
46	516529	Dedgum	Kerk en toren	2014	€ 1.904.000	Goed	SIM-11 (2018-2023)
47	31596	Wetsens	Kerk	2016	€ 1.748.700	Goed	SIM-12 (2019-2024)
48	516539	Zurich	Kerk en toren	2017	€ 1.890.100	Redelijk	SIM-12 (2019-2024)
49	515445	Koarnjum	Kerk en toren	2017	€ 3.323.900	Goed	SIM-12 (2019-2024)
50	24537	Jelsum	Kerk en toren	2017	€ 2.800.000	Goed	SIM-12 (2019-2024)
51	39343	Gaast	Kerk	2018	€ 1.368.700	Goed	SIM-14 (2020-2025)
52	39340	Ferwoude	Kerk	2018	€ 1.392.400	Matig	SIM-14 (2020-2025)
53	15643	Wânswert #	Kerk	2019	€ 2.864.600	Goed	SIM-15 (2019-2024)
54	8518	Weidum	Kerk en toren	2020	€ 5.472.900	Redelijk	SIM-17 (2017-2022)
55	7036	Bûtenpost	Kerk	2020	€ 7.290.500	Goed	
	#	kerkhof aanwezig					